МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

«30» <u>08</u> 2017 р., протокол № 1

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Космічний моніторинг Землі

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) за спеціальністю <u>103 Науки про Землю</u> галузі знань <u>10 Природничі науки</u>

Кваліфікація: Магістр з космічного моніторингу Землі

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2017 р.

В.о. ректора Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

м.В. Нечипорук наказ № 14 від сих 2017 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньо-професійної програми

Схвалено науково-методичною комісією Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з галузей знань «Природничі науки», «Архітектура та будівництво».

Протокол № <u>1</u> від «<u>28</u>» <u>08</u> 2017 року

Голова

О.С. Бутенко

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Космічний моніторинг Землі» за спеціальністю 103 Науки про Землю для підготовки магістрів розроблено робочою Національного аерокосмічного університету групою ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» у складі:

а) проектна група:

Гарант освітньої

програми

Красовський Г.Я. – д-р техн. наук, завідуючий кафедри геоінформаційних технологій та

космічного моніторингу Землі

Члени проектної

групи:

3

Горедик С.І.

кафедра канд. техн. наук, геоінформаційних технологій та

космічного моніторингу Землі

- канд. техн. наук, доцент, кафедра геоінформаційних технологій та

космічного моніторингу Землі

б) члени робочої групи:

Андреев С.М. кафедра канд. техн. доцент, наук,

геоінформаційних космічного технологій та

моніторингу Землі

- канд. псих. наук, доцент, кафедра психології Бідюк І. А

3 Ковальова В.О. канд. техн. наук, кафедра геоінформаційних

технологій та космічного моніторингу Землі

Жилін В.А. 4 техн. наук, доцент, кафедра

геоінформаційних технологій космічного та

моніторингу Землі

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

Горб О.І. Навігаційний-геодезичний центр

Головне управління Держгеокадастру Перекупський Ю.П.

у Харківській області

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма — система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
  - розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
  - професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 і встановлює:

- обсяг та термін навчання магістрів;
- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;
  - вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації магістрів за освітньо-професійною програмою «Космічний моніторинг Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Космічний моніторинг Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю;

- екзаменаційна комісія спеціальності 103 Науки про Землю;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».
- Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки фахівців ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Космічний моніторинг Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю.

1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

- 1.1 Закон України «Про вищу освіту». № 1556-УІІ від 01.07.2014 (зі змінами).
- 1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341.
- 1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.
- 1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.
- 1.5 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).
- 1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України протокол від 29.03.2016 № 3
- 1.7 Положення «Про організацію освітнього процесу» СУЯ ХАІ-НОВ- П/005:2016 Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету від 18.05.2016 р протокол № 10.
- 1.8 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. -Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.
- 1.9 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en
- 1.10 Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1324.
- 1.11 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.
- 1.12 Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 № 1151.

- 1.13 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. Чинний від 01.01.2012. (Національний класифікатор України).
- 1.14 Класифікатор професій: ДК 003:2010. Чинний від 01.11.2010. (Національний класифікатор України).
- 1.15 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. І доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред.. В.Г. Кременя. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «КОСМІЧНЕИЙ МОНІТОРИНГ ЗЕМЛІ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 103 «НАУКИ ПРО ЗЕМЛЮ»

	1 – Загальна інформація			
Повна назва вищого	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського			
навчального закладу та	«Харківський авіаційний інститут»			
структурного	Кафедра геоінформаційних технологій та космічного моніторингу			
підрозділу	Землі			
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти – магістр			
та назва кваліфікації	Кваліфікація: Науковий співробітник (геомоніторинг)			
мовою оригіналу	Qualification: Research Fellow (Geomonitoring)			
Офіційна назва	Космічний моніторинг Землі			
освітньо-професійної	Earth space monitoring			
програми				
Тип диплому та обсяг	Одиничний 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 4 місяця			
освітньо-професійної				
програми				
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію: Серія НД-IV № 2193854, виданий			
	31.10.2017 р. на підставі наказу МОН України від 14.04.2015			
	№553-Л			
	Термін дії сертифікату до 1.07.2020			
	(Первинна акредитація в 2015 році)			
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень			
	НРК України - 7 рівень			
Передумови	Особа має право здобувати ступень магістра за умови наявності			
	ступеня бакалавра			
Мова(и) викладання	Мовою викладання ϵ державна мова.			
	З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності			
	може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох			
	дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами,			
	забезпечивши при цьому знання здобувачами відповідної			
	дисципліни державною мовою.			
Термін дії освітньо-	Десять років			
професійної програми				
Інтернет-адреса	http://khai-gis.info/abit.html			
постійного розміщення				
опису освітньо-				
професійної програми				
2 – Мета освітньої програми				

¹ Надати теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для успішного виконання професійних обов'язків за освітньо-професійною програмою «Космічний моніторинг Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю та підготувати до успішного засвоєння складніших програм для наукових дослідників.

² Формування особистості фахівця здатного використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення інноваційних завдань зі спеціальності 103 Науки про Землю.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми							
Предметна область	Об'єкти	вивчення:	теоретичні	основи,	методики,	технології	та

	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	обладнання для збирання та аналізу геопросторових даних про форму та розміри Землі, стан геосфер, їх відображення на картах і планах та вивчення геопросторових зв'язків між об'єктами та структурами. Цілі навчання: формування у випускників здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання в області природничих наук, що передбачає застосування теоретичних знань з геодезії, геології, геоморфології, метеорології, грунтознавства, геоінформаційних систем і технологій та обладнання у галузі топографо-
	геодезичного виробництва з метою отримання та аналізу
	геопросторових даних.
	Теоретичний зміст предметної області: знання про форму та розміри Землі, концепції і принципи ведення топографогеодезичної діяльності та земельного кадастру, а також їх інформаційне забезпечення. Базові знання з природничих наук та поглиблені знання з математики та інформаційних технологій.
	Методи, методики та технології: польові, камеральні та
	дистанційні методи досліджень, методики збирання та оброблення геопрострових даних, геоінформаційні технології, технології
	польових та камеральних робіт у галузі геодезії та землеустрою.
	Інструменти та обладнання: геодезичне, навігаційне,
	аерознімальне обладнання, фотограмметричні та картографічні комплекси та системи, спеціалізоване геоінформаційне,
	геодезичне і фотограмметричне програмне забезпечення для
	розв'язання прикладних задач в геодезії та землеустрої.
Орієнтація освітньо-	Освітньо-професійна
професійної програми	0 ' 1 ''
Основний фокус освітньо-професійної	Освітньо-професійна програма встановлює кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускників закладу вищої
програми	освіти зі спеціальності 103 «Науки про Землю» освітнього ступеня
(спеціалізації)	«магістр» і державні вимоги до властивостей та якостей особи, що
	здобула певний освітній рівень відповідного фахового
	спрямування за освітньо-професійною програмою «Космічний
Особливості програми	моніторинг Землі». Практика проводиться на підприємствах різних галузей народного
Coomboon hou pawn	господарства
4 – Придатність і	випускників до працевлаштування та подальшого навчання
Придатність до	Робота за фахом відповідно до кваліфікації «Магістр» і може
працевлаштування	займати посади: 2131.2-адміністратор бази (гео)даних, адміністратор (гео)системи; 3131 — аерофотогеодезист;
	2148.2 –аерофотозйомник, геодезист, інженер-землевпорядник; 2213.2 – інженер з відтворення природних екосистем;
	2148.2 — картограф, картограф-укладач, редактор карт;
	2148.2 – фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього
	середовища, фахівець з дистанційного зондування землі та
	аерокосмічного моніторингу, фотограмметрист;
	2149.1 – науковий співробітник в галузі;
Пополи иле невисуща	2310.2 – викладач університетів та закладів вищої освіти.
Подальше навчання	Особа має право продовжувати освіту за третім (освітньонауковим) рівнем для отримання ступеня доктора філософії.
	5 – Викладання та оцінювання
L	2 Zilivia Amili Ia Amili Dallilli

Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-
, ,	орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і
	творчого мислення, навчання через лабораторну практику,
	дуальну, дистанційну освіту тощо. Лекції, мультимедійні лекції,
	лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах,
	самостійна робота на основі підручників та конспектів,
	1
- ·	консультації із викладачами, підготовка магістерської роботи.
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, есе, презентації, поточний
	(модульний) контроль, проектна (магістерська) робота та її захист.
Ivrmanna vy vya	6 – Програмні компетентності
Інтегральна	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в області
компетентність	природничих наук, що передбачають проведення досліджень
	та/або здійснення інновацій при застосуванні методів і принципів
	космічного моніторингу Землі з використанням геоінформаціних
	технологій.
Загальні	3К1 – здатність виявляти наукову сутність проблем у професійній
компетентності (ЗК)	сфері, знаходити адекватні шляхи щодо їх розв'язання.
	3К2 – здатність спілкуватися з представниками інших
	професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей
	знань/видів економічної діяльності, аудиторів органів
	сертифікації).
	ЗКЗ – навички використання інформаційних і комунікаційних
	технологій.
	ЗК4 – здатність до самостійного освоєння нових методів
	дослідження, зміни наукового й науково-виробничого профілю
	своєї діяльності.
	ЗК5 – здатність досліджувати проблеми з використанням
	системного аналізу, синтезу, комп'ютерного моделювання та
	методів оптимізації.
	ЗК6 – здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти,
	ставити та вирішувати проблеми, знаходити оптимальні шляхи
	щодо їх вирішення.
	ЗК7 – здатність аналізувати, верифікувати, оцінювати повноту
	інформації в ході професійної діяльності, за необхідності
	доповнювати й синтезувати відсутню інформацію й працювати в
	умовах невизначеності.
	ЗК8 – здатність вести професійну, у тому числі науково-дослідну
	діяльність, у міжнародному середовищі.
	ЗК9 – здатність керувати проектами, організовувати командну
	роботу, проявляти ініціативу з удосконалення діяльності.
	3К10 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних
	робіт.
	ЗК11 – знання іншої мови(мов).
Фахові компетентності	ФК1 – здатність застосовувати відповідні математичні, наукові і
спеціальності (ФК)	технічні методи, а також комп'ютерне програмне забезпечення для
	вирішення завдань в сфері геоінформаційних технологій та
	космічного моніторингу Землі.
	ФК2 – здатність продемонструвати знання і розуміння наукових
	фактів, концепцій, теорій, принципів і методів, необхідних для
	підтримки освітніх програм з космічного моніторингу Землі.
	ФКЗ – здатність розробляти методичні і нормативні документи,
	що стосуються геоінформаційних технологій та космічного
	моніторингу Землі та заходи до їх реалізації, що включає вибір

необхідного обладнання.

- ФК4 здатність організовувати і проводити експериментальні дослідження у сфері геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі.
- ФК5 здатність визначати ефективність рішень в сфері геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі з використання аналітичних методів і методів моделювання.
- ФК6 здатність продемонструвати знання і розуміння математичних принципів і методів, необхідних для підтримки спеціалізацій з геоінформаційних технологій та космічного моніторингу Землі.
- ФК7 здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми.
- Φ K8 здатність застосовувати математичну теорію організації і планування експерименту, розробляти плани проведення досліджень, вибирати алгоритми опрацювання геоінформації, а також застосовувати необхідне програмне забезпечення для автоматизації обчислень.
- ФК9 вдосконалювати методи та технічні засоби надання продукції та послуг з використанням геоінформаційних технологій.
- ФК10 здатність проводити патентні дослідження з метою забезпечення патентоспроможності проектованих виробів (проектів/документації).
- ФК11 готовність аналізувати стан науково-технічної проблеми та визначати мету і завдання в науках про Землю на основі вивчення світового досвіду.
- ФК12 здатність розробляти, впроваджувати і актуалізувати картографічні документи відповідні вимогам державних і міжнародних стандартів та нормативних актів.
- ФК13 здатність визначати методики проведення самооцінки в організації та розробляти відповідні заходи щодо поліпшення її ліяльності
- ФК14 здатність застосовувати законодавчі і нормативні документи (акти) з сертифікації та аудиту систем управління якістю задля розробки відповідних процедур з сертифікації та аудиту систем управління якістю і оформлення відповідних актів та складання звітів про аудит.
- ФК15 здатність розробляти методичні та нормативні документи і забезпечувати контроль їхньої відповідності вимогам законодавчих і нормативних актів
- ФК16 готовність до прийняття організаційно-керівних рішень в умовах різних думок та оцінки наслідків прийнятих рішень

7 – Програмні результати навчання

- ПРН1 знання наукових понять, теорій і методів, необхідних для розуміння принципів роботи та функціонального призначення сучасного спеціалізованого геоінформаційного програмного забезпечення та устаткування.
- ПРН2 здатність продемонструвати глибокі знання та навики щодо проведення експериментів, збору даних, моделювання та аналізу отриманих результатів, системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових

ідей у науках про Землю.

ПРН3 – знання сучасних методів і програмного забезпечення для побудови адекватних теоретичних моделей і способів їх обгрунтування.

ПРН4 — спроможність аналізувати складні інженерні задачі, процеси і системи відповідно до спеціалізації; обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; уміння інтерпретувати результати таких досліджень.

ПРН5 — знання теорій опрацювання матеріалів польового та аерокосмічного знімання, даних дистанційного зондування та лазерного сканування для створення та оновлення картографічних матеріалів і підготовки їх до друку.

ПРН6 – самостійно організовувати процес навчання упродовж життя і вдосконалювати компетентності, здобуті під час навчання.

ПРН7 — виконувати відповідні експериментальні дослідження застосовуючи дослідницькі навички за професійною тематикою.

ПРН8 – використовувати стандартизовану термінологію та форми вираження у сфері геоінформатики та наук про Землю.

ПРН9 – опрацьовувати дані дистанційного зондування в середовищах спеціальних пакетів, програмного забезпечення та ГІС.

ПРН10 — створення та проектування спеціалізованих ГІС для забезпечення їх функціонування в складі інформаційних систем різного призначення та територіального охоплення.

ПРН11 — уміння використовувати інформацію про технічні характеристики, конструктивні особливості, призначення та умови експлуатації устаткування та обладнання при вирішені задач з використанням геоінформаційних технологій.

ПРН12 — знання основних принципів організації і побудови геоінформаційних систем, вміння враховувати особливості галузей їх застосування, визначати характеристики систем і окремих їх модулів.

ПРН13 — знання основних положень теорії, організації і планування вимірювального експерименту, вміти вибирати план відповідно моделі об'єкту, проводити експеримент, в тому числі при використанні комп'ютеризованих систем.

ПРН14 — уміння представляти та обговорювати наукові результати іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, приймати участь у наукових дискусіях і конференціях.

ПРН15 — знати та уміти застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій для вирішення задач в сфері геодезії, землеустрію і космічного моніторингу Землі.

ПРН16 — орієнтуватися в патентній інформації і документації, досліджувати і кваліфіковано формулювати ознаки новизни в об'єктах, які розробляються, оформляти заявки на винаходи, вміти аналізувати технічні рішення з метою визначення їх охороноздатності і патентної чистоти.

ПРН17 — використовувати методи збирання інформації в галузі наук про Землю, її систематизації і класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання.

ПРН18 – використовувати методи і технології землевпорядного

8 -	проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімань та ведення державного земельного кадастру. ПРН19 — розробляти проекти землеустрою, землевпорядної і кадастрової документації та документації з оцінки земель, складати карти і готувати кадастрові дані із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем і цифрової фотограмметрії. ПРН20 — володіти методами організації топографо-геодезичного і землевпорядного виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації топографічної та землевпорядної продукції на основі використання знань з основ законодавства і управління виробництвом. Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні професійно-
	орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчене
	звання та відповідають ліцензійним вимогам.
	д.т.н, професор – 3 осіб, к.т.н., доцент (ст. наук.спів) – 6 осіб, к.т.н. – 5 осіб, к.псих.н. – 1 осіб
Матеріально-технічне	Для забезпечення навчального процесу з підготовки фахівців на
забезпечення	кафедрі функціонують спеціалізовані лабораторії, які обладнані
	сучасною комп'ютерною технікою з необхідним програмним ГІС-
	забезпеченням (ArcGIS for Desktop Advanced Concurrent Use 10.3 ESRI, кількість робочих місць - 31).
	Навчання здійснюється у навчальних лабораторіях і
	комп'ютерних класах:
	- лабораторія аерокосмічного моніторингу Землі - ЛК301.
	- лабораторія геоінформаційних технологій - ЛК410
	- лабораторія геодезії і земельного кадастру - ЛК417
	- навчальній центр прийому даних ДЗЗ - РК032 - навчальний геодезичний полігон Національного аерокосмічного
	університету (ХАІ).
Інформаційне та	Використання віртуального навчального середовища
навчально-методичне	Національного аерокосмічного університету ім. М. Є.
забезпечення	Жуковського «Харківський авіаційний інститут» та авторських
	розробок професорсько-викладацького складу: - Геомоделі в завданнях еколого-економічних оцінок земель:
	Монографія / С.О. Довгий, Г.Я. Красовський, В.В. Радчук, О.М.
	Трофимчук та ін. // За ред. С.О. Довгий. – К.: ТОВ Видавництво
	"Юстон" 2018. – 256 с.
	- Моніторинг навколишнього середовища з використанням космічних знімків супутника NOAA. Монографія. Під ред.
	Довгого С.О./ -К.: «НПП «Интерсервис», 2013. — 313 с.
	- Геоінформаційні системи і бази даних. Навчальний посібник.
	Андрєєв С.М., Жилін В.А. Харків. Нац. Аерокосмічний ун-т ім.
	H.Є. Жуковського (XAI), 2017C.88.
	- Первичная обработка аерокосмических снимков. Андреев С.М., Березіна С.І., Бутенко О.С., Нечаусов А.С., Замирец О.О. Учебное
	пособие. Харьков. Нац. Аэрокосмический ун-т им. Н.Е.
	Жуковського (ХАИ), 2014с.89.
	9 – Академічна мобільність
Національна кредитна	На основі двосторонніх договорів між Національним
мобільність	аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського

	«Харківський авіаційний інститут» і технічними закладами
	України.
Міжнародна кредитна	На основі двосторонніх договорів між Національним
мобільність	аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського
	«Харківський авіаційний інститут» і навчальними закладами
	країн-партнерів.
Навчання іноземних	Навчання іноземних громадян здійснюється державною або
здобувачів вищої освіти	англійською мовами. Якщо навчання здійснюється державною
	мовою, то у певних випадках може бути прийнято рішення про
	викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або
	іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання
	здобувачами відповідної дисципліни державною мовою.

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні	Кількість кредитів	Форма					
	дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	кредить	підсумкового контролю					
1	2	3	4					
	Обов'язкові компоненти ОП							
ОК1	Інтелектуальна власність	4	залік					
ОК2	Психологія і педагогіка вищої школи	4	залік					
ОК3	Науково-педагогічне стажування	5	залік					
ОК4	ГІС в управлінні територіями	7	іспит					
ОК5	ГІС в управлінні територіями (КП)	2	диф. залік					
ОК6	Моделювання техногенних ситуацій з використанням геоінформаційних технологій	4	іспит					
ОК7	Моделювання техногенних ситуацій з використанням геоінформаційних технологій (КП)	2	диф. іспит					
ОК8	Планування та управління ГІС проектами	5,5	іспит					
ОК9	Переддипломна практика	10	залік					
ОК10	Дипломне проектування	23	захист кваліфікаційної магістерської роботи					
Загальний (	обсяг обов'язкових компонент:	66,5						
	Вибіркові компоненти ОП							
DE1 1	Вибірковий блок 1		T :					
ВБ1.1 ВБ1.2	Космічна метеорологія	<u>6</u> 5	іспит					
ВБ1.3	Картографічні Internet сервіси і геопортали Геофізика	4	іспит					
ВБ1.4	Наукова іноземна мова	2	іспит залік					
ВБ1.5	Наукова іноземна мова	2	диф.залік					
ВБ1.6	Космічний моніторинг Землі	4,5	іспит					
<i>DD</i> 1.0	Вибірковий блок 2	1,5	1411111					
ВБ2.1	ГІС в екосистемах	6	іспит					
ВБ2.2	ГІС в задачах моніторингу	5	іспит					
ВБ2.3	Геофізика	4	іспит					
ВБ2.4	Наукова іноземна мова	2	залік					
ВБ2.5	Наукова іноземна мова	2	диф.залік					
ВБ2.6	Транспортно-навігаційні ГІС	4,5	іспит					
	обсяг вибіркових компонент:	23,5						
ЗАГАЛЬНІ	ИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90						

3.2 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент і наведена у додатку А. Схема містить обов'язкові компоненти і компоненти вибіркового блоку 1, тому що цей блок для даної освітньої програми ϵ базовим (пріоритетним). Якщо здобувачем вищої освіти обрано інший вибірковий блок, то визначається індивідуальна траєкторія навчання і складається індивідуальний план.

3.3 Структура навчального плану за семестрами та зміст компонентів ОП

№	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формун компетен	
за/п	KUII		Oli	загальні	фахові
			I семестр		
1	ОК1	Інтелектуальна	Мета: глибоке засвоєння знань	3K1	ФК8
		власність	щодо правового регулювання	3К3	ФК10
			відносин, що мають місце під	3К4	ФК16
			час виникнення, використання та	3K5	
			охорони об'єктів права	3K6	
			інтелектуальної власності.	3K7	
			Завдання: формування у студентів фахових знань щодо		
			загальних положень права	3K8	
			інтелектуальної власності, її	3K10	
			інститутів, понять та видів	3K11	
			об'єктів і суб'єктів права		
			інтелектуальної власності,		
			підстав виникнення, умов і		
			порядку використання її		
			результатів, порядку та способів		
			захисту порушених прав.		
2	ОК4	ГІС в управлінні	Мета: підготовка студентів до	3K1	ФК2
		територіями	вирішення організаційних,	3К3	ФК7
			наукових, технічних і правових	3К4	ФК8
			задач управління територіями з	3К5	ФК11
			застосуванням	3K6	ФК12
			геоінформаційних систем для підтримки прийняття рішень.	3K7	ФК16
			Набуті практичні навички	3K8 3K9	ΨΚΙΟ
			роботи з апаратним та		
			програмним забезпеченням ГІС	3K10	
			та базами геоданих при	3K11	
			плануванні і підготовки рішень		
			для управління територіями.		
			Завдання: придбання		
			студентами необхідних знань та		
			вмінь в сфері управління		
			територіями та прийняття		
			рішень; формування у студентів		
			системного підходу до постановки та вирішення		
			завдань побудови ефективних		
			систем управління територіями;		
			формування знань і навичок		
			працювати з програмним		
			забезпечення ГІС для розробки		
			та підтримки прийняття		
			управлінських рішень.		
3	ОК5	ГІС в управлінні	Мета: підготовка студентів до	3K1	ФК2
		територіями (КП)	вирішення організаційних,	3К3	ФК7
			наукових, технічних і правових		•

№	Код	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента	Формун компетен	
за/п	КОП	11a3ba Komilonenta O11	ОП		I
3а/п	KOII		задач управління територіями з застосуванням геоінформаційних систем для підтримки прийняття рішень. Набуті практичні навички роботи з апаратним та програмним забезпеченням ГІС та базами геоданих при плануванні і підготовки рішень для управління територіями. Завдання: придбання	загальні 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K9 3K10 3K11	фахові ФК8 ФК11 ФК12 ФК16
			студентами необхідних знань та вмінь в сфері управління територіями та прийняття рішень; формування у студентів системного підходу до постановки та вирішення завдань побудови ефективних систем управління територіями; формування знань і навичок працювати з програмним забезпечення ГІС для розробки та підтримки прийняття управлінських рішень.		
4	ВБ1.1	Космічна метеорологія	Мета: надання знань з основ метеорології, методів і технологій складання та аналізу карт погоди, аерологічних діаграм і вертикальних розрізів атмосфери, а також вивчення особливостей формування та характеристик повітряних мас, складання та оцінки прогнозів умов погоди. Завдання: прищеплення знань з основ метеорології, навичок складання та аналізу карт погоди, аерологічних діаграм і вертикальних розрізів атмосфери, складання та оцінки прогнозів умов погоди.	3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K9 3K10 3K11	ФК1 ФК2 ФК4 ФК5 ФК8 ФК11 ФК12
5	ВБ1.4	Наукова іноземна мова	Мета: дати базові знання та навички для усної та письмової комунікації іноземною мовою у області геоінформаційних систем і технологій. Завдання: придбання студентами необхідних знань, вмінь та навичків для спілкування іноземною мовою	3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8	ФК8 ФК10 ФК16

№ за/п	Код	Код КОП Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формун компетен	
38/11	KOII		Off	загальні	фахові
			інженерного напрямку, уміти пояснити й охарактеризувати факти і явища іноземною мовою, установлювати причинно-	3K10 3K11	
			наслідкові зв'язки між фактами і явищами; уміти грамотно висловлюватися в усній та писемній формі		
6	ВБ1.6	Космічний моніторинг	Мета: придбання студентами	3K1	ФК1
		Землі	базових знань про фізичні	3К3	ФК2
			основи космічного моніторингу	3К4	ФК5
			Землі, особливості знімальної апаратури при отриманні	3K5	ФК6
			різнорідних даних космічного	3К6	ФК7
			моніторингу та методи їх	3К7	ФК8
			оброблення.	3К8	ФК9
			Завдання: фізичні основи	3К9	ФК11
			методів космічного моніторингу	3К10	ФК12
			з урахуванням особливостей	3К11	ФК13
			отримання даних та методів їх оброблення.		ФК16
			И семестр		
7	ОК6	Моделювання	Мета: підготовка студентів до	3K1	ФК2
		техногенних ситуацій з	вирішення організаційних,	3K3	ФК7
		використанням	наукових, технічних задач з	3K4	ФК11
		геоінформаційних	надання знань з основних понять	3K5	ФК12
		технологій	та визначень, загальних	DICC	ФК16
			положень моделювання техногенних ситуацій;		710
			прищеплення навичок з	3K8	
			оцінювання та аналізу ризиків	3K9	
			виникнення надзвичайних	3K10	
			ситуацій, моделювання джерел	3K11	
			техногенних небезпек, а також	Sitti	
			математичного моделювання з використанням ГІС-технологій		
			захищеності від надзвичайних		
			ситуацій об'єктів із масовим		
			перебуванням людей.		
			Завдання: придбання		
			студентами необхідних знань та		
			вмінь з прищеплення знань з основ аналізу ризику		
			виникнення та моделювання		
			повторюваності надзвичайних		
			техногенних ситуацій, а також		
			оцінки з використанням ГІС-		
			технологій наслідків		
			техногенних ситуацій з позицій		

№	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формун компетен	
за/п	KOII		Oli	загальні	фахові
			єдиного імовірнісного підходу; прищеплення навичок з прогнозування наслідків техногенних аварій, пов'язаних із вибухами, пожежами, хімічними, радіаційними та гідродинамічними ураженнями об'єктів, персоналу та населення; прищеплення навичок моделювання з використаннями ГІС-технологій безпеки об'єктів та факторів		
			екологічного ризику.		
8	ОК7	Моделювання техногенних ситуацій з використанням геоінформаційних технологій (КР)	мета: підготовка студентів до вирішення організаційних, наукових, технічних задач з надання знань з основних понять та визначень, загальних положень моделювання техногенних ситуацій; прищеплення навичок з оцінювання та аналізу ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, моделювання джерел техногенних небезпек, а також математичного моделювання з використанням ГІС-технологій захищеності від надзвичайних ситуацій об'єктів із масовим перебуванням людей. Завдання: придбання студентами необхідних знань та вмінь з прищеплення знань з основ аналізу ризику виникнення та моделювання повторюваності надзвичайних техногенних ситуацій, а також оцінки з використанням ГІС-технологій наслідків техногенних ситуацій з позицій єдиного імовірнісного підходу; прищеплення навичок з прогнозування наслідків техногенних аварій, пов'язаних із вибухами, пожежами, хімічними, радіаційними та гідродинамічними ураженнями об'єктів, персоналу та населення; прищеплення	3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K10 3K11	ФК1 ФК2 ФК3 ФК5 ФК6 ФК16

№	Код	Haaba Kommonanta	Мета та завдання компонента	Форму компетен	
за/п	КОП		ОП	загальні	фахові
			використанням ГІС-технологій безпеки об'єктів та факторів екологічного ризику.		
9	ОК8	Планування та управління ГІС проектами	Мета: на підставі діючих в організації документів щодо процесів планування та управління ГІС проектами, використовуючи нормативні документи та методики, виконуючи аналізування документів існуючих в організації, розробляти документацію для планування та управління ГІС проектами. Завдання: розробляти плани, UML діаграми і організаційні структури проекту, складати кошторис та бюджет проекту, визначати ризики.	3K1 3K2 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K9 3K10 3K11	ФК2 ФК7 ФК16
10	ВБ1.2	Картографічні Internet сервіси і геопортали	Мета: дати базові знання про сучасні методи та Іптегпет технології розробки і функціонування розподілених структур геоданих для завдань підтримки прийняття рішень в управлінні територіями з застосуванням геоінформаційних систем. Набуті практичні навички роботи з картографічними сервісами і геопорталами. Завдання: вивчення принципів побудови і фунціонування картографічних сервісів і геопорталів для завдань підтримки прийняття рішень в управлінні територіями.	3K1 3K2 3K3 3K4 3K5 3K6 3K8 3K9 3K10 3K11	ФК2 ФК3 ФК6 ФК7 ФК12 ФК14 ФК16

No	Код		Мета та завдання компонента	Форму	
3а/п	КОП	Назва компонента ОП	ОП	компетен	1
		F - 1 :		загальні	•
11	ВБ1.3	Геофізика	Мета: надання базових знань щодо складних фізичних	3K1	ФК1
			процесів, які відбуваються в	3K4	ФК2
			атмосфері, гідросфері та надрах	3K5	ФК4
			Землі. Набуття практичних	3K10	ФК6
			навичок використання методів	3K11	ФК8
			нелінійної динаміки під час		ФК11
			геофізичних досліджень.		
			Завдання: вивчення фізичних основ процесів, які відбуваються		
			в атмосфері, гідросфері та		
			надрах Землі, областей		
			застосування методів нелінійної		
			динаміки при проведенні		
			космічного моніторингу.		
12	ВБ1.5	Наукова іноземна мова	Мета: дати базові знання та	3K1	ФК8
=		J	навички для усної та письмової	3K1	ФК8 ФК10
			комунікації іноземною мовою у	3K4	ФК16
			області геоінформаційних	3K5	ΨΚΙΟ
			систем і технологій.	3K6	
			Завдання: придбання студентами необхідних знань,	3K7	
			вмінь та навичків для	3K8	
			спілкування іноземною мовою	3K10	
			інженерного напрямку, уміти	3K10	
			пояснити й охарактеризувати	JK11	
			факти і явища іноземною		
			мовою,		
			установлювати причинно- наслідкові зв'язки між фактами і		
			явищами; уміти грамотно		
			висловлюватися в усній та		
			писемній формі		
13	ОК 2	Психологія і педагогіка	Мета: розкриття особливості	3K1	ФК16
		вищої школи	педагогічного процесу в рамках	3К3	
			взаємодії студента та викладача з метою формування	3К4	
			професійних якостей, вмінь та	3K5	
			інтелектуальних здібностей.	3К6	
			Завдання: показати	3К7	
			характеристики педагогічного	ЗК8	
			процесу вищої школи, розкрити	3K10	
			форми організації навчального	3K11	
			процесу та використання педагогічних технологій,		
			сформувати вміння взаємодіяти з		
			студентською аудиторією		

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей загальні фахові			
14	ОК 3	Науково-педагогічне стажування	Мета: придбання та закріплення навиків педагогічного процесу в рамках взаємодії студента і інших студентів з метою формування професійних якостей, вмінь та науковопедагогічних здібностей. Завдання: закріплення теоретичних знань і умінь, оволодіння методикою педагогічного процесу вищої школи, розкрити форми організації навчального процесу та використання педагогічних технологій, сформувати вміння взаємодіяти з студентською аудиторією.	загальні 3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K10 3K11	ФК16		
15	ОК10	Переддипломна практика	Иста: придбання та закріплення навиків самостійної науково-дослідницької та інженернотехнічної роботи у виробничих і науково-дослідницьких колективах підприємств й організацій. Завдання: закріплення теоретичних знань і умінь, оволодіння методикою дослідження та експериментування в реальних умовах практичної діяльності фахівців цього рівня, розвиток творчих здібностей, уміння застосувати набуті знання на практиці, збір матеріалів, необхідних для виконання	3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K10 3K11	ФК1 ФК2 ФК3 ФК6 ФК12 ФК14 ФК16		
16	ОК11	Дипломне проектування	кваліфікаційної випускної роботи магістра Мета: визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу сучасних наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта діяльності на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання	3K1 3K3 3K4 3K5 3K6 3K7 3K8 3K10	ФК1 ФК2 ФК7 ФК8 ФК9 ФК11 ФК12 ФК13		

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОП	Мета та завдання компонента ОП	Формування компетентностей		
3a/11	KOII		On	загальні	фахові	
			відповідно до вимог стандарту	3K11	ФК14	
			вищої освіти.		ФК15	
			Завдання: систематизація,		ФК16	
			закріплення і розширення		ΨKIU	
			теоретичних знань, отриманих у			
			процесі навчання за освітньо-			
			професійною програмою			
			«Геоінформаційні системи і			
			технології» підготовки фахівця			
			освітнього ступеня магістр, і їх			
			практичне використання при			
			вирішенні конкретних наукових,			
			прикладних, інженерних,			
			економіко-соціальних і			
			виробничих питань у певній			
			галузі професійної діяльності;			
			розвиток навичок самостійної			
			роботи, оволодіння методикою			
			досліджень і			
			експериментування, фізичного			
			або математичного			
			моделювання, використання			
			сучасних інформаційних			
			технологій у процесі розв'язання			
			задач, які передбачені завданням			
			на дипломне проектування;			
			визначення відповідності рівня			
			підготовки випускника вимогам			
			освітніх ступенів			
			характеристики фахівця, його			
			готовності та спроможності до			
			самостійної роботи в умовах			
			ринкової економіки, сучасного			
			виробництва, прогресу науки,			
			техніки і культури.			

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою «Космічний моніторинг Землі» зі спеціальності 103 Науки про Землю проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з космічного моніторингу Землі за спеціальністю 103 «Науки про Землю».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

· =						Ком	поне	нти (	світі	ньої г	рогр	ами					
Програмні компе- тентності	OK1	OK2	OK3	OK4	0K5	OK6	OK7	OK8	ОК9	OK10	OK11	BB1.1	BE1.2	BE1.3	BE1.4	BB1.5	B51.6
3К1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2							+	+	+				+				
3К3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
3К4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3K5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
3K7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
3К9				+	+		+	+	+			+	+				+
3К10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3K11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК1			+			+				+	+	+		+	+	+	+
ФК2			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3						+	+			+			+				
ФК4							+					+		+			
ФК5						+						+			+	+	+
ФК6						+				+			+	+	+	+	+
ФК7			+	+	+		+	+			+		+				+
ФК8	+			+	+						+	+		+	+	+	+
ФК9											+				+	+	+
ФК10	+																
ФК11			+	+	+						+	+		+			+
ФК12				+	+					+	+	+	+				+
ФК13											+				+	+	+
ФК14							+	+		+	+		+				
ФК15											+						
ФК16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

						Ком	поне	нти (	світі	ньої і	ірогр	ами														
Програмні результати навчання	OK1	ОК2	ОКЗ	OK4	0K5	OK6	OK7	OK8	ОК9	OK10	OK11	BB1.1	B51.2	B51.3	B51.4	B51.5	B51.6									
ПРН1			+										+													
ПРН2						+						+	+	+			+									
ПРН3			+											+	+	+	+									
ПРН4			+								+			+	+	+	+									
ПРН5												+					+									
ПРН6						+							+													
ПРН7						+											+									
ПРН8			+								+		+		+	+	+									
ПРН9			+									+	+				+									
ПРН10			+																							
ПРН11				+	+		+			+	+						+									
ПРН12			+							+																
ПРН13			+														+									
ПРН14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+										
ПРН15											+		+		+	+	+									
ПРН16	+											+														
ПРН17			+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+									
ПРН18				+	+						+															
ПРН19							+	+			+															
ПРН20										+	+															

Додаток А СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

